

החזקת חיות מחמד ברשות המקומית

יחד עם ההנאה והזכות שבהחזקת חיות מחמד ישנן חובות החלות על המחזיק בעלי חיים שמטרתן להסדיר את אופן החזקת בעלי החיים כדי למנוע מחלות באדם שמקורן בעלי חיים ולמנוע מטרדים ומפגעים העלולים להיגרם לצד ג' מבעלי החיים ו/או מהפרשותיהם, מריחות רעים, רעשים ועוד. מלבד זאת קיימים חוקים שמטרתם מניעת התעללות בבעלי חיים ותקנות הקובעות את אופן החזקתם של בעלי החיים ועיקרן מניעת סבל לבעלי החיים והבטחת התנאים להחזקתם ולשמירה על כבודם.

על הפעולות שננקטות באכיפת חוקי המדינה וחוקי העזר של הרשות המקומית שבתחומה מוחזקים בעלי החיים המשמשים כחיות מחמד אמונים השירות הווטרינרי הרשותי ומחלקות הפיקוח ברשות המקומית.

השמירה על הוראות חוק צער בעלי חיים, 1994 מופקדת בידי הממונה על החוק, ד"ר דגנית בן דב מהשירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ועל הרופא הווטרינרי הרשותי שהוסמך כמפקח על פי סעיף 5 לחוק צער בעלי חיים. מלבד זאת מונה קצין מטה ארצי במשרת ישראל לאכיפת חוק צער בעלי חיים מאחר ומחקרים סוציולוגיים הוכיחו בעבר כי, בני אדם להם יש היסטוריה בהתעללות בבעלי חיים מגיעים לרוב לרישומי רשויות החוק כמי כמפעילים אלימות כלפי בני אדם.

מניעת מחלות באדם שמקורן בעלי חיים

על תחום זה מופקד השירות הווטרינרי ברשות המקומית שבראשו הרופא הווטרינרי הרשותי. השירות הווטרינרי עוסק גם במניעת מחלות ממזון שמקורו בעלי חיים אך לא נעסוק בכתבה זו בתחום זה. עיקר המניעה מתרכז במלחמה במחלת הכלבת אך במקרים מסוימים נדרש הרופא הווטרינרי הרשותי גם לפעולות פיקוח ואכיפה שמטרתן מניעת מחלות אחרות העוללות לפגוע באדם כגון פסיטקוזיס או סלמונלוזיס מבעלי כנף, ברוצלוזיס מצאן או מחלב לא מפוסטר ועוד.

החזקת בעלי חיים אחרים כחיות מחמד

על הפיקוח על בעלי חיים שאינם כלבים או חתולים אמונות לרוב מחלקות הפיקוח ברשות המקומית יחד עם השירות הווטרינרי הרשותי. הסדרת ההיתר להחזקת בעלי חיים שכאלו מוגדרת בחוקי העזר של הרשות המקומית. על פי החוק ה"יבש" חלה החובה על כל מחזיק בחיית מחמד לקבל היתר להחזקתה מהרשות המקומית גם אם מדובר בזוג תוכונים אוסטרליים המוחזק בכלוב. ברם, מאחר ורוח החוק היא למנוע מטרדים ומפגעים מבעלי חיים לא ינקטו בדרך כלל צעדי פיקוח ו/או אכיפה כנגד בעלים של חיות מחמד שאינן מטרידות ושלא נשקפת מהן סכנה לבריאות הציבור.

דוגמאות בהן כן יידרש המחזיק בבעל חיים להיתר מהרשות המקומית למשל, המחזיק עז כחיית מחמד בחצרו או המחזיק נחש פיתון באורך 5 מטרים בביתו (בעיקר להסדרת תנאי ההחזקה בכדי להבטיח שהנחש לא יבלע את הפודל של השכנה או חלילה את התינוק שלה) או המחזיק בעלי כנף בכלובים בחצרו או במרפסתו באופן שצווחותיהם ואבק הלשלת שהם מפרישים מטרידים את שכניו. לרוב, כל תלונה שתגיע למחלקת הפיקוח או לשירות הווטרינרי הרשותי אודות מפגע או מטרד מבעלי חיים תטופל על פי לשון החוק.

מעבר להיתר להחזקת בעלי חיים מוגדרים בחוקי העזר השונים גם פעולות נוספות הנדרשות מהמחזיקים בחיות מחמד ומטרתן מניעת מפגעים כגון, איסוף צואת הכלב מרשות הרבים והשלכתה לפח האשפה. זאת בכדי למנוע עגמת נפש שעלולה להיגרם לעוברים והשבים מה"מוקשים" המפוזרים בדרכם. ברשויות מקומיות רבות הותקנו פחים ייעודיים לאיסוף צואת כלבים ובמחלקות וטרינריות מסוימות מציידים את בעלי הכלבים בערכה המאפשרת להם לאסוף את צואת הכלב ולהשליכה ללא מגע ישיר אתה אל פח האשפה.

לסיכום, החובות הנדרשות מבעלי חיות מחמד ברשות המקומית הינן פשוטות ומתגמדות אל מול התועלת וההנאה שבהחזקת חיות מחמד. המשיכו להחזיק בחיות מחמד, רבות שכל שביכולתכם לטפל. הקפידו לתת לחיות המחמד שלכם תנאים הולמים שיאפשרו להן לחיות ברווחה ובכבוד. הקפידו לבדוק במחלקת הפיקוח ובמחלקה הווטרינרית שברשות המקומית מה נדרש מכם על פי חוק בהחזקת חיות המחמד שלכם (לפי סוגה ואופי החזקתה).